

**TRENT
DALTON**

**JONGEN
VERSLINDT
HEELAL**

Vertaling Elvira Veenings

HarperCollins

Voor dit boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC™ ten behoeve van verantwoord bosbeheer.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam

Copyright © 2018 Trent Dalton
Oorspronkelijke titel: *Boy Swallows Universe*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2019 Elvira Veenings
Omslagontwerp: Darren Holt, HarperCollins Design Studio / Marry van Baar
Omslagbeeld: © Michael Leach / Getty Images (het vogeltje)
Foto auteur: © Lyndon Mechielsen
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Soest
Druk: Tesinska Tiskarna, a.s.

ISBN 978 94 027 0263 7
ISBN 978 94 027 5778 1 (e-book)
NUR 302
Eerste druk april 2019

Originele uitgave verschenen bij HarperCollins Publishers LLC, New York, U.S.A.
Deze uitgave is uitgegeven in samenwerking met HarperCollins Publishers LLC
HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises Limited
* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Jongen schrijft woorden

Je einde is een dood ornaatelfje.

‘Zag je dat, Slim?’

‘Wat?’

‘Niks.’

Je einde is een dood ornaatelfje. Zeker weten. Je. Einde. Zeker weten.
Is. Een dood. Ornaatelfje.

*

De barst in Slims voorruit is precies een langgerekt stokmannetje zonder armen dat een buiging maakt voor de koning. De barst in Slims voorruit lijkt precies op Slim. De ruitenwissers hebben een regenboog van oud vuil uitgesmeerd over de ruit aan de passagierskant, waar ik zit. Slim zegt dat ik zelfs de kleinste details van mijn leven het beste kan onthouden door de momenten en beelden te koppelen aan dingen van mezelf of dingen uit mijn normale, bewuste leven, dingen die ik vaak zie en ruik en aanraak. Lichaamsdingen, slaapkamerdingen, keukendingen. Zo krijg ik voor alle details twee geheugensteuntjes voor de prijs van één.

Zo is Slim Black Peter de baas gebleven. Zo heeft Slim het hol overleefd. Alles had twee betekenissen, één voor *hier*, het hier waar hij toen was, cel D9, Afdeling 2, Boggo Road-gevangenis, en een tweede voor *daar*, dat grenzeloze heelal zonder sloten dat zich uitstrekte in zijn hoofd en in zijn hart. In het *hier* niets anders dan vier groene, betonnen

muren, duisternis op duisternis en zijn eenzame, verstijfde lichaam. Een bed van ijzer en gevlochten staal, vastgelast aan de muur. Een tandenborstel en een paar stoffen gevangenis pantoffels. Maar een kopje oude melk, door een zwijgende gevangenisbewaarder door het spiegel van een celdeur geschoven, bracht hem *daar*, naar Ferny Grove in de jaren dertig, naar de slungelige jonge boerenknecht die koeien melkt aan de rand van Brisbane. Een litteken op een onderarm werd de poort naar een fietstocht in zijn jeugd. Een moedervlek op een schouder was een wormgat naar de stranden van de Sunshine Coast. Eén keer wrijven en hij was weg. Een ontsnapte gevangene in cel D9. In gedachten vrij maar nooit op de vlucht, wat bijna even goed was als zijn status voordat ze hem in het hol opsloten, echt vrij maar voortdurend op de vlucht.

Als hij met zijn duim over de heuvels en dalen van zijn knokkels streek brachten ze hem *daar*, naar de heuvels van het achterland van de Gold Coast en verder nog, naar Springbrook Falls, en het koude stalen frame van zijn brits in cel D9 veranderde in een door het stromende water afgesleten kalkstenen rots, en de koude betonnen vloer van het gevangenis hol onder zijn blote voeten in zomers warm water om zijn tenen in te steken, en dan streek hij over zijn gebarsten lippen en herinnerde hij zich hoe het voelde wanneer iets zo zacht en perfect als Irene's lippen de zijne bereikte, hoe ze al zijn zonden en pijn wegnam met haar balsemende kus, hem schoonwaste zoals Springbrook Falls hem schoonwaste met al dat schuimende water dat op zijn hoofd spatte.

Ik maak me er wel een beetje ongerust over dat Slims gevangenisfantasieën de mijne worden. Irene uitgestrekt op dat natte, bemoste smaragdgroene rotsblok, naakt en blond, giechelend als Marilyn Monroe, haar hoofd achterover, lichtzinnig en krachtig, heerseres in het universum van elke man, bewaarder van dromen, een beeld van *daar* om *hier* te blijven, om het lemmet van een binnengesmokkeld mes nog een dagje te laten rusten.

‘Ik had een volwassen geest,’ zegt Slim altijd. Zo bleef hij Black Peter

de baas, de ondergrondse isoleercel van Boggo Road. Ze gooiden hem in dat middeleeuwse hol en lieten hem daar veertien dagen brommen, terwijl er een hittegolf heerste in Queensland. Hij kreeg een half brood waar hij het twee weken mee moest doen. En in al die tijd vier, misschien vijf kopjes water.

Slim zegt dat de helft van zijn maten in Boggo Road het na een week in Black Peter al afgelegd zou hebben, omdat de helft van de gevangenispopulatie, en trouwens van welke grote stad ter wereld dan ook, bevolkt wordt door volwassen mannen met de geest van een kind. Maar een volwassen geest brengt een volwassen man overal waar hij wil.

Black Peter had een borstelige kokosvezelmat waarop hij sliep, niet groter dan een deurmat, oftewel even lang als een van Slims lange scheenbenen. Elke dag, zegt Slim, ging hij op zijn zij op de kokosmat liggen, trok zijn lange scheenbenen op naar zijn borst, sloot zijn ogen en opende de deur naar Irenes slaapkamer; dan glipte hij bij Irene onder het witte laken, kroop lepeltje-lepeltje tegen haar aan, sloeg zijn rechterarm om haar naakte porseleinen buik, en zo ging het veertien dagen. 'Opgekruld als een beer in winterslaap,' zegt hij. 'Het werd zo knus daarbeneden in de hel dat ik nooit meer naar boven wilde.'

Slim zegt dat ik een volwassen geest heb in het lichaam van een kind. Ik ben pas twaalf, maar Slim denkt dat ik groot genoeg ben voor de harde verhalen. Slim vindt dat ik alle gevangenisverhalen moet horen, over verkrachtingen door mannen en mannen die zich opknoopten aan beddenlakens of scherpe stukjes metaal inslikten met de bedoeling hun ingewanden aan flarden te scheuren en zichzelf een weekje vakantie te bezorgen in het zonnige Royal Brisbane Hospital. Ik vind dat hij wel eens overdrijft met de details, over bloed dat uit verkrachte kontgaten spuit en zulke dingen. 'Licht en schaduw, jongen,' zegt Slim. 'Er is geen ontsnappen aan het licht en geen ontsnappen aan de schaduw.' Ik moet de verhalen over ziekte en dood daarbinnen aanhoren om de betekenis van zijn herinneringen aan Irene te begrijpen. Slim zegt dat ik de harde

verhalen aankan, omdat de leeftijd van mijn lichaam niets uitmaakt vergeleken met de leeftijd van mijn ziel, die hij geleidelijk aan heeft teruggebracht tot ergens tussen begin zeventig en dementie. Een paar maanden geleden, in deze zelfde auto, zei Slim dat hij graag een gevangeniscel met mij had willen delen omdat ik kan luisteren en onthoud waar ik naar luister. Er rolde een traan over mijn wang toen hij me deze enorme eer bewees.

‘Tranen doen het niet zo best daarbinnen,’ zei hij.

Ik wist niet wat hij bedoelde, in een gevangeniscel of in je lichaam. Ik hilde deels van trots en deels van schaamte, omdat ik niet waardig ben, als ‘waardig’ een woord is voor een kerel met wie je een cel deelt in de bajes.

‘Sorry,’ zei ik, me verontschuldigend voor de traan. Hij haalde zijn schouders op.

‘Er is meer waar dat vandaan kwam,’ zei hij.

Je einde is een dood ornaatelfje. *Je einde is een dood ornaatelfje.*

*

Ik zal me de regenboog van viezigheid op Slims voorruit herinneren dankzij de melkachtige maan die opkwam in mijn linkerduimnagel, en voortaan zal ik altijd als ik die melkachtige maan zie denken aan de dag waarop Arthur ‘Slim’ Halliday, de grootste ontsnappingskoning die ooit heeft geleefd, de wonderbaarlijke en ongrijpbare ‘Houdini uit Boggo Road’, mij – Eli Bell, de jongen met de oude ziel en de volwassen geest, topkandidaat-celgenoot, de jongen met zijn tranen aan de buitenkant – leerde rijden in zijn verroeste donkerblauwe Toyota Land Cruiser.

Tweeëndertig jaar geleden, in februari 1953, na een zesdaags proces in het hooggerechtshof van Brisbane, werd Slim door rechter Edwin James Droughton Stanley tot levenslang veroordeeld voor de brute mishandeling en doodslag, uitgevoerd met een .45 Colt-pistool, van

een taxichauffeur, Athol McCowan genaamd. De kranten noemden Slim sindsdien hardnekkig ‘de taximoordenaar’.

Ik noem hem gewoon mijn oppas.

‘Koppeling,’ zegt hij.

Slims linkerdij spant zich als zijn oude zongebruinde been, gerimpeld met zeventienhonderdvijftig levenslijnen, omdat hij misschien wel zeventienhonderdvijftig jaar oud is, de koppeling intrapt. Slims oude zongebruinde linkerhand verschuift de versnellingspook. Een sjekkie brandt op tot geel, grijs en dan zwart en bungelt vervaarlijk aan het spuug in de hoek van zijn onderlip.

‘In z’n vrijijij.’

Ik zie mijn broer August door de barst in de voorruit. Hij zit op ons bruine bakstenen muurtje en schrijft iets met zijn rechterwijsvinger, tekent de woorden in het niets.

Jongen schrijft op lucht.

Jongen schrijft woorden zoals onze buurman, de oude Gene Crimmins, zegt dat Mozart pianospeelde, alsof elk woord bedoeld is om aan te komen, verpakt en verzonden vanuit een diep verborgen plek in zijn eigen drukke geest. Niet op papier, schrijfblok of een typemachine, maar een geloofsdaad op ijle lucht, het onzichtbare spul, dat spul waarvan je niet eens zou weten dat het bestond, ware het niet dat het soms verandert in wind en in je gezicht blaast. Briefjes, gedachten, dagboek-aantekeningen, allemaal in de lucht geschreven met zijn uitgestrekte rechterwijsvinger; zwiepend en draaiend schrijft hij brieven en zinnen in het niets, alsof hij zijn hoofd moet leegmaken en het verhaal in de ruimte wil laten verdwijnen, altijd met zijn vinger gedompeld in zijn eeuwige glazen bron onzichtbare inkt. Woorden doen het niet zo best daarbinnen. Altijd beter buiten dan binnen.

Hij houdt prinses Leia stevig in zijn linkerhand. Jongen laat haar nooit los. Zes weken geleden nam Slim August en mij mee naar Yatala om in de drive-inbioscoop alle drie de *Star Wars*-films te zien, achter

elkaar. We zogen dat verre sterrenstelsel in ons op vanuit de achterbak van deze zelfde Land Cruiser, met ons hoofd op een paar opgeblazen wijnzakken die op een oude, naar dode poon stinkende krabbenfuik lagen die altijd bij Slim achterin lag, samen met een viskoffer en een oude kerosinelamp. Er flonkerden die avond zo veel sterren boven het zuidoosten van Queensland dat toen de Millennium Falcon naar de zijkant van het scherm vloog, ik even dacht dat hij zomaar zou doorvliegen naar onze eigen sterrenhemel, op lichtsnelheid in één keer door naar Sydney.

‘Luister je?’ gromt Slim.

‘Ja.’

Nee. Ik luister nooit echt zoals het zou moeten. Zit altijd te piekeren over August. Over mama. Over Lyle. Over Slims Buddy Holly-bril. Over de diepe rimpels in Slims voorhoofd. Over dat grappige loopje van hem, omdat hij zichzelf in 1952 in zijn been heeft geschoten. Over het feit dat hij een gelukssproet heeft, net als ik. Over hoe hij me geloofde toen ik hem vertelde dat mijn gelukssproet een soort kracht bezat, dat hij iets voor me betekende en dat het als ik zenuwachtig of bang ben of me rot voel mijn eerste instinct is om naar die diepbruine sproet op de middelste knokkel van mijn rechterwijsvinger te kijken. Dan voel ik me beter. Klinkt stom, Slim, zei ik. Klinkt idioot, Slim, zei ik. Maar hij liet me zijn eigen gelukssproet zien, meer een soort moedervlek eigenlijk, boven op de harde knobbel van zijn rechterpols. Hij zei dat het misschien best kanker kon zijn, maar het is zijn gelukssproet en hij kon het niet over zijn hart verkrijgen om hem weg te laten snijden. In D9, vertelde hij, werd die sproet heilig omdat hij hem herinnerde aan een sproet van Irene, aan de binnenkant van haar dijbeen, vlak bij haar heiligste heilige, en hij verzekerde me dat ik op een dag ook dat verrukkelijke plekje helemaal bovenaan de binnenkant van een vrouwendij zou leren kennen en dat ik dan zou weten hoe Marco Polo zich voelde toen hij voor het eerst met zijn vingers over zijde streek.

Dat vond ik een mooi verhaal, dus vertelde ik Slim dat die sproet op de knokkel van mijn rechterwijsvinger mijn vroegste herinnering is, dat ik hem zag toen ik ongeveer vier jaar was en in een geel shirt met bruine mouwen op een lange bruine nepleren bank zat. Er staat een televisie aan in die herinnering. Ik kijk naar mijn wijsvinger en zie de sproet en dan kijk ik omhoog en draai mijn hoofd naar rechts en zie een gezicht waarvan ik denk dat het bij Lyle hoort, maar misschien is het van mijn vader, hoewel ik me het gezicht van mijn vader niet echt kan herinneren.

Dus de sproet is altijd bewustzijn. Mijn persoonlijke oerknal. De bank. Het geel met bruine shirt. En ik land. Ik ben hier. Ik zei tegen Slim dat de rest volgens mij twijfelachtig was, dat de vier jaar daarvoor evengoed nooit hadden plaatsgevonden. Slim glimlachte toen ik hem dat vertelde. Hij zei dat de sproet op de knokkel van mijn rechterwijsvinger thuis is.

*

Starten.

‘In godsnaam, Socrates, wat zei ik nou net?’ foetert Slim.

‘Voorzichtig je voet laten zakken?’

‘Je zat me maar wat aan te gapen. Je keek alsof je luisterde, maar je luisterde voor geen meter. Je ogen zwierven over mijn gezicht, keken hiernaar, keken daarnaar, maar je hoorde geen woord van wat ik zei.’

Dat is de schuld van August. Jongen praat niet. Babbelziek als een vingerhoed, kletst erop los als een cello. Hij kan praten, maar hij wil niet praten. Ik kan me geen enkel woord herinneren. Niet tegen mij, niet tegen mama, niet tegen Lyle, zelfs niet tegen Slim. Hij communiceert trouwens prima, brengt hele verhalen over door zachtjes je arm aan te raken, te lachen, een schuddende beweging met zijn hoofd te maken. Hij kan je vertellen hoe hij zich voelt door de manier waarop hij

het deksel van een potje Vegemite¹ losdraait. Hij kan je vertellen hoe gelukkig hij is door de manier waarop hij een boterham smeert, hoe verdrietig hij is door de manier waarop hij zijn veters strikt.

Op sommige dagen, als we tegenover elkaar op de bank Super Break-out spelen op de Atari, hebben we zo veel lol dat ik precies op het moment dat ik zeker weet dat hij iets gaat zeggen naar hem kijk. 'Zeg het,' zeg ik dan. 'Ik weet dat je het wilt. Zeg het gewoon.' Dan lacht hij, kantelt zijn hoofd naar links en trekt zijn linkerwenkbrauw op, en zijn rechterhand maakt een boogbeweging, alsof hij over een onzichtbare sneeuwkoepel strijkt, en zo vertelt hij me dat het hem spijt. *Op een dag, Eli, zul je weten waarom ik niet praat. Die dag is niet vandaag, Eli. En schiet verdomme op, het is jouw beurt.*

Mam zegt dat August stopte met praten rond de tijd dat ze wegliep bij mijn vader. August was zes jaar oud. Ze zegt dat het heelal de woorden van haar jongen heeft gestolen toen ze even niet keek, toen ze te veel bezig was met de dingen die ze me pas gaat vertellen als ik groter ben, dingen over hoe het heelal haar jongen heeft gestolen en hem heeft vervangen door die geheimzinnige bolleboos van een buitenaardse malloot met wie ik de afgelopen jaren een stapelbed heb gedeeld.

Het komt weleens voor dat een kind in Augusts klas de domme fout begaat om August uit te lachen of te pesten omdat hij niet wil praten. Zijn reactie is altijd hetzelfde: hij loopt rustig naar de pestkop van de maand met zijn grote bek toe, die geen idee heeft van Augusts verborgen psychopathische woedetrekjes, en dan, gezegend door zijn onvermogen om zijn daden te verklaren, haalt hij zonder pardon uit naar de smetteloze kaak, neus en ribben van de jongen met een van de drie bokscombinaties van zestien stoten die mijn moeders vriendje sinds jaar en dag, Lyle, tijdens eindeloze winterweekenden onvermoeibaar met ons heeft geoefend op een aftandse bruinleren boksbal in de schuur in de achtertuin. Lyle gelooft vrijwel nergens in, maar hij gelooft rotsvast in de allesveranderende kracht van een gebroken neus.

De leraren nemen het dan meestal voor August op, omdat hij een uitmuntende leerling is, zo ijverig als je ze maar zelden ziet. Wanneer de kinderpsychologen aan de deur komen haalt mama er een van zijn fantastische rapporten bij, waar altijd wel een verklaring van een of andere leraar op staat over waarom August een aanwinst is voor elke klas en dat het onderwijssysteem in Queensland baat zou hebben bij meer kinderen zoals hij: volledig stom.

Mam zegt dat August toen hij vijf of zes was urenlang naar reflecterende oppervlakken zat te staren. Terwijl ik op speelgoedvrachtwagens ramde en met blokken op de keukenvloer speelde en mam worteltaart bakte, staarde hij in een oude ronde make-upspiegel van mama. Hij kon urenlang bij een plasje water naar zijn spiegelbeeld turen, niet op een Narcissus-achtige manier, maar op een volgens mama onderzoekende manier, alsof hij iets zocht. Soms, als ik langs de deuropening van onze slaapkamer kwam, betrapte ik hem gekke bekken trekkend in de spiegel boven onze avondse ladekast van houtfineer. ‘Heb je het al gevonden?’ vroeg ik op een keer toen ik negen was. Hij keek me aan met een uitdrukingsloos gezicht, de linkerhoek van zijn bovenlip iets opgekruld, waarmee hij me vertelde dat er buiten onze crèmekleurige slaapkamerwanden een wereld bestond waar ik niet klaar voor was – sterker nog, waar niemand op me zat te wachten. Maar ik bleef hem die vraag stellen, telkens wanneer ik zag dat hij naar zichzelf staarde. ‘Heb je het al gevonden?’

Hij staarde altijd naar de maan, volgde vanuit ons slaapkamerraam zijn baan over ons huis. Hij kende de breking van het maanlicht. Soms glipte hij diep in de nacht ons slaapkamerraam uit, rolde de tuinslang af en sleepte hem in zijn pyjama helemaal naar de goot voor ons huis, waar hij urenlang bleef zitten en de straat stilletjes liet vollopen met water. Wanneer hij de hoek precies goed had, vulde een enorme plas zich met de zilveren reflectie van de vollemaan. ‘De maanpoel,’ riep ik op een koude nacht teatraal uit. En August straalde, sloeg zijn rechter-

arm over mijn schouder en knikte met zijn hoofd, zoals Mozart met zijn hoofd had kunnen knikken aan het slot van Gene Crimmins' favoriete opera, *Don Giovanni*. Hij knielde neer en met zijn rechterwijsvinger schreef hij in een perfecte, vloeiende beweging drie woorden over de maanpoel.

Jongen verslindt heelal, schreef hij.

August was degene die me alles leerde over details, hoe je een gezicht moet lezen, hoe je zo veel mogelijk informatie kan halen uit het non-verbale, hoe je expressie en conversatie en verhaal kan opdiepen uit de gegevens van elke sprakeloze flinter die zich pal voor je neus bevindt, de dingen die tot je spreken zonder met je te praten. Van August heb ik geleerd dat je niet altijd hoeft te luisteren. Soms hoef je alleen maar te kijken.

*

De Land Cruiser komt met luid metaalgerammel tot leven en ik stuit op en neer op de nepleren zitting. Twee strips Juicy Fruit-kauwgom die ik zeven uur lang had bewaard glippen uit mijn broekzak in een schuimholte van de stoel waar Slims oude, trouwe en spierwitte bastaard Pat voortdurend aan knaagde tijdens de vele reizen die ze samen hebben gemaakt, van Brisbane naar de stad Jimna, ten noorden van Kilcoy, in de jaren na Slims gevangenschap.

Pat heette voluit Patch, maar dat werd Slim algauw te ingewikkeld. Hij en de hond gingen er regelmatig opuit om naar goud te zoeken in een geheime kreek in het achterland van Jimna, waarvan Slim tot op de dag van vandaag gelooft dat die genoeg gouderts bevat om koning Salomo van de kaart te vegen. Hij gaat er nog steeds naartoe met zijn oude pan, op de eerste zondag van elke maand. Maar de zoektocht naar goud is niet hetzelfde zonder Pat, zegt hij. Het was Pat die echt voor het goud ging. De hond had er een neus voor. Volgens Slim was Pat oprecht

begerig naar goud, 's werelds eerste hond die aan goudkoorts leed. 'De glinsterende ziekte,' zegt hij, 'heeft ouwe Pat de das omgedaan.'

Slim verschuift de versnellingspook.

'Trap voorzichtig de koppeling in. In z'n één. Laat de koppeling los.'

Nu zachtjes het gaspedaal intrappen.

'Kalm aan met de pedalen.'

De kolossale Land Cruiser gaat drie meter vooruit langs onze met gras begroeide stoeprand en Slim remt, pal naast August, die nog steeds woest in de lucht schrijft met zijn rechterwijsvinger. Slim en ik draaien onze hoofden helemaal naar links om naar Augusts schijnbare uitbarsting van creativiteit te kijken. Als hij een volledige zin heeft geschreven prikt hij in de lucht alsof hij een punt zet. Hij draagt zijn favoriete groene T-shirt met de tekst YOU AIN'T SEEN NOTHIN' YET erop in regenboogkleurige letters. Sluik bruin haar, model borderline-Beatle. Hij draagt een van Lyles oude blauw met gele supportersshorts voor de Parramatta Eels, ondanks het feit dat hij totaal niet in de rugbycompetitie is geïnteresseerd, ook al heeft hij minstens vijf jaar van zijn dertienjarige leven samen met mij en Lyle op de bank gezeten om naar de wedstrijden van de Parramatta Eels te kijken. Onze lieve mysterieuze jongen. Onze Mozart. August is een jaar ouder dan ik, maar August is een jaar ouder dan iedereen. August is een jaar ouder dan het heelal.

Als hij vijf volledige zinnen heeft geschreven likt hij aan het topje van zijn wijsvinger alsof hij een ganzenpen in de inkt doopt, om vervolgens terug te keren naar de mystieke bron die de onzichtbare pen voortstuwt waarmee hij zijn onzichtbare schrift optekent.

Slim legt zijn armen op het stuur en neemt een lange trek van zijn sjekkie zonder zijn ogen van August af te houden. 'Wat schrijft hij nu?' vraagt hij.

August is zich niet bewust van onze blikken, zijn ogen volgen alleen de letters in zijn persoonlijke blauwe lucht. Misschien is het voor hem een eindeloze reeks gelinieerd papier waarop hij schrijft, of misschien

ziet hij zwarte schrijfliijnen die zich uitstrekken over de hemel. Voor mij is het in spiegelschrift. Ik kan het lezen als ik vanuit de juiste hoek naar hem kijk, als ik de letters duidelijk genoeg kan zien om ze in mijn hoofd om te keren, ze rond te draaien in mijn spiegelgeest.

‘Steeds dezelfde zin ditmaal.’

‘Wat zegt hij?’

De zon boven Augusts schouder. Een withete god. Een hand op mijn voorhoofd. Geen twijfel mogelijk.

‘ “Je einde is een dood ornaatelfje.” ’

August verstart. Hij kijkt me aan. Hij lijkt op mij, maar dan een betere versie van mij, sterker, mooier, alles glad aan zijn gezicht, glad als het gezicht dat hij ziet als hij in de maanpoel staart.

Zeg het nog eens. ‘ “Je einde is een dood ornaatelfje.” ’

August glimlacht zijn halve glimlach, schudt zijn hoofd en kijkt naar me alsof ik degene ben die gek is. Alsof ik degene ben die zich dingen inbeeldt. *Je verbeelding slaat weer eens op hol, Eli.*

‘Ja, ik heb je gezien. Ik heb de afgelopen vijf minuten naar je zitten kijken.’

Hij grijnst breeduit en veegt met zijn open handpalm woest zijn woorden uit in de lucht.

Slim grijnst ook breeduit en schudt zijn hoofd. ‘Die jongen heeft de antwoorden,’ zegt Slim.

‘Waarop?’ vraag ik me hardop af.

‘Op de vragen,’ zegt Slim.

Hij zet de Land Cruiser in zijn achterruit, rijdt drie meter terug en remt.

‘Nu jij.’

Slim kucht, hoest bruin tabaksspeeksel op, dat hij uit het raampje spuwt op ons zonovergoten asfaltweggetje vol kuilen en gaten dat langs een rommelig geheel van veertien lage vezelcementen huizen loopt, dat van ons en van alle anderen, in verschillende tinten crème, aquamarijn

en hemelsblauw. Sandakan Street, Darra, mijn kleine voorstad van Poolse en Vietnamese vluchtelingen en slechte-oude-tijd-vluchtelingen zoals mama en August en ik, die hier al acht jaar in ballingschap leven, diep verborgen voor de rest van de wereld, gestrande overlevenden van het grote schip dat Australië's uitschot uit de lagere klasse meevoerde, gescheiden van Amerika en Europa en Jane Seymour door oceanen en een behoorlijk mooi Great Barrier-rif en nog eens zeventuizend kilometer kustlijn van Queensland en vervolgens een viaduct dat auto's naar Brisbane City brengt en nog een beetje meer gescheiden door de nabijgelegen Queensland Cement and Lime Company, de steenfabriek die op winderige dagen cementstof over Darra blaast en de hemelsblauwe vezelcementmuren bedekt met gruis dat August en ik moeten afsputten voordat de regen het vastzet, waardoor er harde grijze aderen van ellende blijven zitten aan de voorkant van het huis en langs het grote raam waar Lyle zijn sigarettenpeuken uit gooit en ik mijn appelklokhuizen, altijd in navolging van Lyle, omdat, maar misschien ben ik te jong om beter weten, Lyle altijd de moeite waard is om te volgen.

Darra is een droom, een stank, een overvolle vuilnisbak, een gebarsten spiegel, een paradijs, een kom Vietnamese noedelsoep met garnalen, plastic bakjes krab, varkensoren en varkenskluijjes en varkensbuik. Darra is een meisje dat door de regenpijp is gespoeld, een jongen met een snotneus, zo rood dat hij opgloeit in de paasnacht, een tienermeisje uitgestrekt op het treinspoor in afwachting van de sneltrein naar Central en verder, een Zuid-Afrikaanse man die Soedanese wiet rookt, een Filipijnse man die Afgaanse dope spuit naast een meisje uit Cambodja dat melk drinkt uit de Darling Downs in Queensland. Darra is mijn stille zucht, mijn kijk op oorlog, mijn onnozele prepuberteitverlangen, mijn thuis.

'Hoe laat komen ze thuis?' vraag ik.

'Strakjes.'

'Wat gingen ze zien?'

Slim draagt een dun, bronskleurig katoenen overhemd, stevig in zijn donkerblauwe korte broek gestopt. Die broek draagt hij altijd en hij beweert dat hij afwisselt tussen drie dezelfde korte broeken, maar ik zie elke dag hetzelfde gat in de rechterbenedenhoek van zijn achterzak. Zijn blauwe rubberen slippers zitten normaal gesproken vastgekleefd aan zijn oude eeltige voeten, onder het vuil en stinkend naar zweet, maar nu glijdt zijn linkerslipper van zijn voet, blijft hangen achter de koppeling als hij stram uit de auto stapt. Houdini kan beginnen. Houdini zit vast in het waterreservoir van Brisbanes meest afgelegen westelijke voorsteden. Zelfs Houdini ontkomt niet aan de tijd. Slim kan niet vluchten van MTV. Slim kan niet ontsnappen aan Michael Jackson. Slim ontkomt niet aan de jaren tachtig.

‘*Terms of Endearment*,’ zegt hij terwijl hij het portier aan de passagierskant opent.

Ik hou echt van Slim, omdat hij echt van August en mij houdt. Slim was hard en gemeen in zijn jeugd. Hij is milder geworden met de jaren. Slim is altijd bezorgd over August en mij, over hoe het met ons gaat en hoe we zullen opgroeien. Ik hou ontzettend veel van hem als hij probeert ons ervan te overtuigen dat mama en Lyle, als ze zo lang weg zijn, naar de bioscoop zijn en niet de heroïne aan het doorverkopen zijn die ze gekocht hebben bij Vietnamese restauranthouders.

‘Heeft Lyle die uitgekozen?’

Ik verdenk mama en Lyle ervan dat ze drugsdealers zijn sinds ik vijf dagen geleden een blok Gouden Driehoek-heroïne van een pond vond in de opvangbak van de maaimachine, in het schuurtje achter in de tuin. Ik wist zeker dat mam en Lyle drugsdealers zijn toen Slim me vertelde dat ze naar de bioscoop waren om *Terms of Endearment* te gaan zien.

Slim kijkt me doordringend aan. ‘Opschuiven, wijsneus,’ mompelt hij vanuit zijn mondhoek.

Koppeling in. In z’n één. Kalm aan met de pedalen. De auto schokt naar voren en we rijden. ‘Gas geven,’ zegt Slim. Mijn blote rechtervoet

gaat omlaag, mijn been volledig uitgestrekt, en we steken ons gazon over, helemaal naar de rozenstruik van Mrs Dudzinski langs de stoep.

‘Ga de weg op,’ zegt Slim lachend.

Stuur naar rechts, de goot over en het asfalt van Sandakan Street op.

‘Koppeling in, in z’n twee,’ gromt Slim.

Sneller nu. Langs het huis van Freddy Pollard, langs Evie, de zus van Freddy Pollard, die een poppenwagen met een barbie zonder hoofd voortduwt langs de straat.

‘Moet ik stoppen?’ vraag ik.

Slim kijkt in de achteruitkijkspiegel, strekt zijn nek om in de spiegel aan de passagierskant te kijken. ‘Welnee, wat boeit het. Een rondje om het blok.’

In z’n drie en we karren door met veertig kilometer per uur. We zijn vrij. Het is een ontsnappingspoging. Ik en Houdini. Op de vlucht. Twee beruchte vluchtkanonnen breken uit.

‘Ik rijjij!’ schreeuw ik.

Slim lacht en zijn oude borst piept.

Linksaf naar Swanavelder Street, langs het voormalige Poolse migrantencentrum uit de Tweede Wereldoorlog, waar Lyles vader en moeder hun eerste dagen in Australië doorbrachten. Linksaf naar Butcher Street, waar de Freemans hun verzameling exotische vogels houden: een krijsende pauw, een grauwe gans, een Barbarijse eend. Vlieg naar de vrijheid, vogel. Rijden. Rijden. Linksaf naar Hardy, linksaf weer terug op Sandakan.

‘Gas terugnemen,’ zegt Slim.

Ik trap op de rem, verlies het houvast op de koppeling en de motor slaat af, opnieuw pal naast August, die nog steeds woorden in de lucht schrijft en volledig opgaat in zijn taak.

‘Heb je me gezien, Gus?’ roep ik uit. ‘Heb je me zien rijden, Gus?’

Hij kijkt niet op van zijn woorden. Jongen zag ons zelfs niet wegrijden.

‘Wat schrijft hij nu?’ vraagt Slim.

Dezelfde twee woorden, keer op keer. De halvemaaan van een hoofdletter C. Mollige kleine a. Magere kleine i, een neerwaartse slag in de lucht met een kers erbovenop. August zit op de plek op het muurtje waar hij meestal zit, bij de ontbrekende steen, twee bakstenen van de rode smeedijzeren brievenbus af.

August is de ontbrekende steen. De maanpoel is mijn broer.

August is de maanpoel.

‘Twee woorden,’ zeg ik. ‘Een naam die begint met een C.’

Haar naam zal voor altijd verbonden zijn met de dag waarop ik leerde rijden en, tot in de eeuwigheid, met de ontbrekende steen en de maanpoel en Slims Toyota Land Cruiser en de barst in de voorruit en mijn gelukssproet, en alles over mijn broer August zal me aan haar doen denken.

‘Wat voor naam?’ vraagt Slim.

‘Caitlyn.’

Caitlyn. Zeker weten. Caitlyn. Zijn rechterwijsvinger en het eindeloos lege blad van de blauwe hemel met die naam erop.

‘Ken je iemand die Caitlyn heet?’ vraagt Slim.

‘Nee.’

‘Wat is het tweede woord?’

Ik volg Augusts vinger, wervelend door de lucht.

‘Spies,’ zeg ik.

‘Caitlyn spies,’ zegt Slim. ‘Caitlyn spies.’ Hij trekt aan zijn sigaret, nadenkend. ‘Wat betekent dat nou weer?’

Caitlyn spies. Zeker weten.

Je einde is een dood ornaatelfje. Jongen verslindt heelal.

Caitlyn spies.

Geen twijfel mogelijk.

Dit zijn de antwoorden.

De antwoorden op de vragen.